

5. Полковский Л. М. Автоматизация учета на базе персональных ЭВМ / Л. М. Полковский, С. А. Зайдман, М. Е. Беркович -- М. : Финансы и статистика, 2001. -- 192 с.
6. Тришанков Л. В. Записки руководителю, который думает компьютеризировать свой бизнес / Л. В. Тришанков // Экономика и прогнозирование. -- 2005. -- № 5.
7. http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_25/homenko.htm
8. Столяров В. Ф. Формування системи управління інноваційним розвитком підприємств легкої промисловості України на базі головного ВНЗ галузі національного рівня [Текст] / В. Ф. Столяров, Ю. Ю. Ямко // Легка промисловість. – Науково-виробничий журнал, 2008. – N 1. – С. 34–38.

ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

С. М. Ємець, к.ф.-м.н., доцент; І. А. Турська, магістр
ВНЗ Укоопспілки «Харківський університет економіки і
торгівлі»

В багатьох сферах людської діяльності, відбувається синтез різних галузей науки. Зростаюча складність процесів і явищ, що досліджуються дала поштовх до формування поняття про складні динамічні системи, дослідження та аналіз яких пов'язані з певними специфічними труднощами. До цього типу систем належать, зокрема, і соціально-економічні системи. У процесі розробки відповідних методів дослідження складних динамічних систем виникали численні прийоми та підходи, які поступово нагромаджувались, удосконалювались, узагальнювались, закладаючи основи технології та методології подолання зазначених труднощів – кількісних і якісних, а водночас сприяючи розвитку таких міждисциплінарних наукових напрямків, як загальна теорія систем, системний аналіз і кібернетика.

При управлінні розвитком підприємства використовується системний аналіз [1–7]. *Системний аналіз* – це певний підхід до вирішення проблем, методологія дослідження та проектування складних систем, пошуку, планування та реалізації заходів, спрямованих на вирішення проблемних ситуацій в управлінні організацією.

Системний аналіз дозволяє виявити доцільність створення або удосконалення організації, визначити, до якого класу складності вона відноситься, виявити найбільш ефективні методи наукової організації праці, які застосовувалися раніше. Кінцевою метою такого дослідження є розробка і впровадження вибраної моделі системи управління розвитком.

Дослідження починається з уточнення або формулювання цілей конкретної системи управління розвитком і пошуку критерію ефективності, який повинен бути виражений у вигляді конкретного показника. Як правило, більшість організацій є багатоцільовими. Безліч цілей витікає з особливостей розвитку підприємства і його фактичного стану в даний період часу, а також стану навколоїшнього середовища.

Чітко і грамотно сформульовані цілі розвитку підприємства є основою для системного аналізу і розробки програми досліджень. Програма системного аналізу в свою чергу включає перелік питань, що підлягають дослідженню і їх пріоритетність.

Розглядаються наступні розділи:

- аналіз підприємства в цілому;
- аналіз типу виробництва і його техніко-економічна характеристика;
- аналіз підрозділів підприємства, що випускають продукцію (послуги) – основні підрозділи;
- аналіз допоміжних і обслуговуючих підрозділів;
- аналіз системи управління підприємством;
- аналіз форм зв'язків документів, що діють на підприємстві, маршрути їх руху і технологія обробки.

Системний аналіз використовується, насамперед, для вивчення цілей розвитку організації, з яких випливатимуть цілі розвитку й удосконалення системи управління.

За допомогою системного аналізу можна виявити не тільки причини, що викликають які-небудь негативні наслідки, але й умови, в яких виникають ці причини, а відповідно й передбачити проведення відповідних заходів, що ліквідують негативні явища. Слід відзначити, що існує можливість неповноти інформації і самого аналізу, неможливо інколи визначити фактори соціально-політичного характеру, моральні фактори, які оцінюють особи, що приймають рішення тільки на основі власних думок та інтуїції. Але важливо те, що на них загострюється увага і їх можна врахувати при прийнятті рішень.

Література

1. Згурівський М. З. Системний аналіз: Проблеми, методологія, приложения / М. Згурівський, Н. Д. Панкратова. – К. : Наук. думка, 2005. – 744 с.
2. Згурівський М.З. Системна методологія передбачення / М. Згурівський. – К. : Політехніка, 2001. – 50 с.
3. Згурівський М. З. Исследование социальных процессов на основе методологии системного анализа / М. З. Згурівский, А. В. Доброногов, Т. Н. Померанцева. – К. : Наук. думка, 1997. – 224 с.
4. Сааті Т. Аналитическое планирование. Организация систем / Т. Сааті, К. Кернс. – М. : Радио и связь, 1991. – 224 с.
5. Ємець О. О. Системний аналіз інноваційної діяльності на підприємствах газодобувної галузі України : монографія / О. О. Ємець, В. П. Світлака. – К. : Наук. думка, 2008. – 202 с.
6. Черняк Ю.И. Системный анализ в управлении экономикой / Ю. И. Черняк. – М. : Экономика, 1975. – 191 с.
7. Шарапов О.Д. Системний аналіз: навч. посіб. / О. Д. Шарапов, Л. Л. Терехов, С. П. Сіднєв. – К. : Вища школа, 1993. – 152 с.

МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

О. О. Козир, к.т.н., доцент; С. М. Гальченко, студ. гр. ЕК-51-М
ЕНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і
торгівлі»

Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства – це вивчення та оцінка його поточного фінансового стану, виявлення динаміки (тенденцій та закономірностей) зміни стану підприємства, а також розробка прогнозованих значень майбутнього фінансового стану.

Фінансовий аналіз можуть проводити такі зацікавлені в цьому сторони, як:

1. внутрішні користувачі фінансової звітності – керівництво та менеджери підприємства. Їх мета – це поліпшення або підтримка стабільного функціонування організації.

2. зовнішні користувачі фінансової звітності – інвестори, кредитори, постачальники, споживачі, суспільні та державні організації, а також конкуренти. Їх мета залежить від конкретних планів щодо даного підприємства [4].

Загальним джерелом вивчення фінансового стану підприємства для усіх зацікавлених сторін – є стандартні бухгалтерські звіти.

Звіт про фінансові результати розкриває інформацію про доходи та витрати, прибуток та збитки від діяльності підприємства за звітний період.

Обидва звіти не дають відповіді на такі запитання, як: «Чи здатне підприємство ефективно генерувати на рахунках кошти для збалансованого забезпечення його основної, інвестиційної та фінансової діяльності?», «Чи здійснює підприємство управління грошовими потоками так, щоб у будь-який момент у розпорядженні фірми була достатня кількість грошових коштів?».

Відповідно структура фінансового відділу підприємства будеться орієнтовно за таким принципом на рис.1:

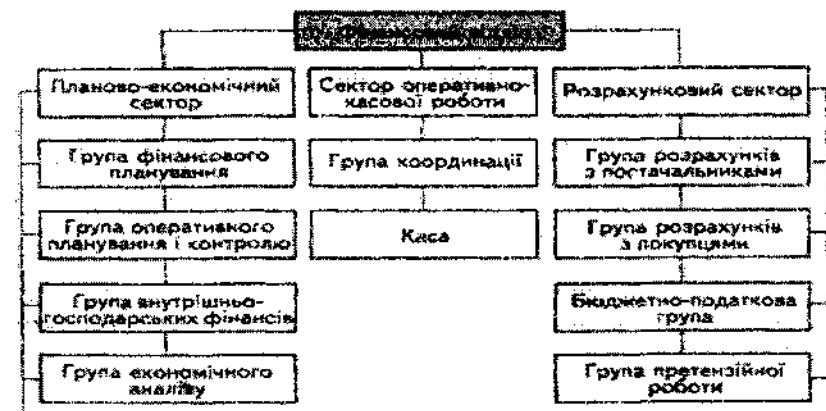

Рис. 1. Структурна модель фінансового відділу підприємства

Головна задача аналізу грошових потоків полягає у виявленні причин недостачі (надлишку) грошових коштів, визначені джерел їх надходження та шляхів використання. [1]

Фінансова діяльність покликана збільшувати грошові кошти у розпорядженні підприємства для забезпечення основної та інвестиційної діяльності. Модель ефективного перерозподілу та використання грошових потоків представлена на рис. 2: